

Vladimir İliç Lenin Marksizm ve Ayaklanma

13-14 (26-27) Eylül 1917 günleri yazıldı.
İlk kez 1921'de *Proletarskaya Revolutsiya* No: 2'de yayınlandı.

Eriş Yayınları tarafından düzenlenmiştir.

Ayaklanmaya hazırlanmanın ve genel olarak, ayaklanmayı bir sanat olarak görme biçiminin "blankicilik" olduğunu ileri süren oportünist yalan, Marksizmin çarpıtılmaları arasında, en kötü niyetlerden ve egemen "sosyalist" partiler tarafından belki de en çok yayılmış bulunanlardan biridir.

Oportünizmin büyük ustası, Bernstein, Marksizme karşı blankicilik suçlamasını ileri sürerek, acıklı bir ün kazanmıştı, ve gerçekte, bugünün oportünistleri, blankicilik diye haykırdıkları zaman, Bernstein'ın yoksul "fikir" lerini ne azıcık yenileştiriyor, ne de onları en küçük bir şey ile "zenginleştiriyorlar".

Marksistleri, ayaklanmayı bir sanat olarak gördükleri için, blankicilik olarak suçlamak! Ayaklanmanın bir *sanat* olduğunu açıklayarak, onu bir sanat olarak ele almak gerektiğini, ilk başarıları kazanmak ve kargaşalık içine düşmesinden yararlanarak, düşmana karşı *yürüyüş* aksatmaksızın, başarıdan başarıya ilerlemek gerektiğini, vb., vb. söyleyerek bu konudaki fikrini en belgin, en açık ve en kesin bir biçimde açıklayanın Marks'ın ta kendisi olduğunu hiç bir Marksist yadsıyamayacağına göre, gerçeğin bundan daha apaçık bir çarpıtılması olamaz.

Başarmak için, ayaklanma bir komploya değil, bir partiye değil, ama öncü sınıfına dayanmalıdır. İşte birinci nokta. Ayaklanma *halkın devrimciatılımına* dayanmalıdır. İşte ikinci nokta. Ayaklanma, yükselen devrim tarihinin, halk öncüsünün etkinliğinin en güçlü olduğu, düşman saflarında *vedevrimin güçsüz, kararsız, çelişki dolu dostlarının saflarında duraksamaların* en güçlü oldukları bir *dönüm noktasında* patlak vermelidir; İşte üçüncü nokta. Ayaklanma sorununu koyma biçiminde, *Marksizmin blankicilikten* ayrılması sonucunu veren üç koşul, işte bunlardır.

Ama, bu koşullar yerine geldikten sonra, ayaklanmayı bir *sanat* olarak görmeyi kabul etmemek, Marksizme ihanet etmektir, devrime ihanet etmektir.

Ayaklanmanın, olayların nesnel akışı tarafından gündeme konmuş bulunduğunu partinin tam da şu anda *zorunlulukla* kabul etmesi gerektiğini, ayaklanmayı bir sanat olarak ele alması gerektiğini tanıtlamak için, belki en iyisi karşılaştırma yöntemini kullanmak ve 3 ve 4 Temmuz günleri ile Eylül günlerini karşılaştırmak olacaktır.

3 ve 4 Temmuz günleri, gerçeğe aykırı davranmaksızın, sorun şöyle konabiliyordu: İktidarı almak daha yeğdir, yoksa düşmanlarımız bizi her durumda başkaldırma ile suçlayacak ve bize fesatçıymışız gibi davranacaklardır. Ama bundan, iktidarı o zaman almanın yararlı olduğu sonucu çıkarılamıyordu, çünkü ayaklanmanın zaferi için nesnel koşullar gerçekleşmemişti.

1) Devrimin öncüsü olan sınıf henüz arkamızda değildi.

Her iki başkent işçileri ve askerleri arasında henüz çoğunluğa sahip değildik. Bugün, her iki sovyette de bu çoğunluğa sahip bulunuyoruz. Bu çoğunluk *yalnızca* Temmuz ve Ağustos ayları olayları tarafından, bolşeviklere karşı "bastırma"lar deneyimi tarafından ve Kornilov ayaklanması deneyimi tarafından yaratılmıştır.

2) Devrimci coşku henüz büyük halk yığınını kazanmamıştı. Bugün, Kornilov ayaklanmasından sonra, kazanmış bulunuyor. Taşradaki olaylar ve iktidarın birçok yerde sovyetler tarafından alınması, işte bunu tanıtlar.

3) Düşmanlarımız arasında ve kararsız küçük-burjuvazi arasında, o zaman ciddi bir siyasal genişlikteki *duraksamalar* yoktu. Bugün, bu duraksamalar büyük bir genişlik kazandı: baş düşmanımız, müttefik emperyalizm, dünya emperyalizmi -çünkü "Müttefikler", dünya emperyalizminin başında bulunuyorlar- zafere değin savaş ile Rusya'ya karşı ayrı barış arasında *kararsızlık* gösterdi. Halk içinde çoğunluğu açıkça yitirmiş bulunan küçük-burjuva demokratlarımız, kadetler ile blok kurmayı, yani birleşmeyi kabul etmedikleri zaman, derin duraksamalar içine düştüler.

4) Bu nedenle, 3 ve 4 Temmuz günleri, ayaklanma bir yanlışlık olurdu: iktidarı ne maddeten ne de siyasal olarak koruyabilecektik. Her ne kadar Petrograd zaman zaman bizim elimizde olsa da, (iktidarı-ç.) maddeten (koruyamazdık-ç.), çünkü işçilerimiz ve askerlerimiz Petrograd'ı elde tutmak için *dövüşmeyi, ölmeyi* o zaman kabul etmezlerdi: *aynı zamanda hem Kerenski'lere ve hem de Çereteli'ler ve Çernov'lara karşı* bu "kızgınlık", bu yatışmaz kin o zaman yoktu; bolşeviklere karşı, sosyalist-devrimcilerin ve menşeviklerin de katıldıkları kısımların deneyimi ile insanlarımız henüz yoğrulmamışlardı.

Siyasal olarak 3 ve 4 temmuz günleri iktidarı koruyamayacaktık, çünkü, *Kornilov serüveninden önce*, ordu ve taşra, Petrograd'a karşı yürüyebilirdi ve yürüyecekti.

Bugün durum bambaşkadır.

Devrimin öncüsü, yığınları sürüklemeye yetenekli, halkın öncüsü olan *sınıfın* çoğunluğu bizden yana.

Halkın *çoğunluğu* bizden yana, çünkü Çernov'un hükümetten ayrılışı, köylülüğün sosyalist-devrimci bloktan (ne de sosyalist-devrimcilerin kendinden) *toprak almayacağı*nın, her ne kadar tek belirtisi olmaktan uzaksa da, gene de en gözle görülür ve en somut belirtisidir. Başlıca nokta, devrime kendi ulusal niteliğini veren nokta da, işte budur.

Tüm emperyalizm ve tüm menşevikler ve sosyalist-devrimciler blokunun görülmemiş duraksamaları karşısında, partinin kendi yolunu çok iyi bildiği bir durumun üstünlüğü bizden yana.

Kesin bir zafer bizden yana, çünkü halk artık umutsuzluğun kıyısındadır, ve biz, "Kornilov günleri sırasındaki" yönetimimizin önemini göstererek, sonra da "blokçular"a bir uzlaşma *önererek ve onlardan* kendi duraksamalarına bir son vermekten uzak bir *red yanıtı* olarak, tüm halka aydınlık bir perspektif sunuyoruz.

Uzlaşma önerimizin *henüz* reddedilmemiş olduğuna, Demokratik Konferansın *henüz* onu kabul edebileceğine inanmak, en büyük yanlışlık olurdu. Uzlaşma, bir *parti* tarafından *partilere* önerilmişti: bu iş başka türlü de olamazdı. Partiler bu uzlaşma önerisini kabul etmediler. Demokratik Konferans, yalnızca bir *konferanstır*, başka hiç bir şey değil. Unutulmaması gereken şey, onun devrimci halk *çoğunluğunu*, yoksullaşmış ve kızdırılmış köylülüğü temsil etmediğidir. Bu bir *halk azınlığı* konferansıdır bu apaçık gerçeği unutmamak gerek. Demokratik Konferansa bir parlamento gibi davranmak, bizim bakımımızdan en büyük yanlışlık, en kötü parlamenter alıklık olurdu, çünkü o eğer kendini parlamento ve devrimin egemen parlamentosu olarak da ilan etse, her şeye karşın hiç bir şeyi *kararlaştıramayacaktır*. Karar *ona değil*, Petrograd ve Moskova işçi mahallelerine bağlıdır.

Başarı ile taçlanmış bir ayaklanmanın bütün nesnel koşulları biraraya gelmiş bulunuyor. Halkı çileden çıkaran ve gerçek bir işkence oluşturan duraksamalara, *yalnız* bizim ayaklanmadaki zaferimizin son vereceği; *yalnız* bizim ayaklanmadaki zaferimizin toprağı köylülüğe hemen vereceği; devrime karşı ayrı barış manevralarını, *yalnız* bizim ayaklanmadaki zaferimizin *başarısızlığa uğratacağı*, bu manevraları, daha tam, daha adil ve daha yakın bir barış, devrime *elverişli* bir barış açık önerisi ile başarısızlığa uğratacağı bir durumun olağanüstü üstünlüğü bizden yana.

Ensonu yalnız bizim partimiz, ayaklanmada zafer kazandıktan sonra, Petrograd'ı *kurtarabilir*, çünkü, eğer bizim barış önerimiz kabul edilmez ve bir silah bırakışması bile sağlayamazsak, o zaman "aşırıclığın" asıl yandaşları *biz* olacağız, savaş *partilerinin başında* biz olacağız, *en iyi* "savaş" partisi biz olacağız ve savaşı gerçekten devrimci bir biçimde yürüteceğiz. Kapitalistlerin bütün ekmeklerini ve bütün çizmelerini ellerinden alacağız. Onlara ekmek kırıntılarını bırakacak, onlara çarık giydireceğiz. Bütün ekmek ve bütün kunduraları cepheye vereceğiz.

O zaman Petrograd'ı başarıyla savunacağız.

Gerçekten devrimci bir savaş için, maddi olduğu kadar manevi kaynaklar da, Rusya'da hala çoktur; Almanların bizimle hiç olmazsa bir silah bırakışması yapmaları için yüzde-doksandokuz şans vardır. Ve bugün bir silah bırakışması sağlamak, *tüm dünyayı* yenmektir.

Devrimi kurtarmak ve Rusya'yı her iki koalisyon emperyalistlerinin de istedikleri "ayrı" paylaşımdan kurturmak için, Petrograd ve Moskova işçilerinin ayaklanmasının kesinlikle zorunlu olduğunun bilincine varmış bulunan bizler, ilkin, siyasal taktiğimizi, Konferansta, yükselen devrim koşullarına uyarlamalıyız; sonra da, Marks'ın ayaklanmayı bir sanat olarak görmenin zorunluluğu üzerindeki düşüncesini yalnızca sözde kabul etmediğimizi tanıtlamalıyız.

Sayı ile etkilenmeksizin, kararsızları kararsızlar kampında bırakmaktan korkmaksızın, Konferansa katılan bolşevik kanada gecikmeden yeni bir birlik vermeliyiz: Kararsızlar devrim davasına *orada* (kararsızlar kampında-ç.) gözüpek ve özverili savaşçılar kampında olduğundan daha yararlı olacaklardır.

Uzun söylevlerin yetersizliğini, genel olarak "söylev"lerin yersizliğini, devrimin kurtuluşu için ivedi bir eylem zorunluluğunu, burjuvaziden tam bir kopma, bütün bugünkü hükümet üyelerinin görevden alınma, Rusya' nın "ayrı" bir paylaşımını hazırlayan İngiliz-Fransız emperyalistlerinden tam bir kopma kesin zorunluluğunu, bütün iktidarı hemen *devrimci proletarya tarafından yönetilen devrimci demokrasinin* eline geçirme zorunluluğunu en kesin bir biçimde belirten kısa bir bolşevikler bildirgesi yazmalıyız.

Bildirgemiz, program tasarımız ile bağlılık içinde, *şu vargıyı* en kısa ve en açık biçimde formüllendirmelidir: Halklara barış, köylülere toprak, yüzkıartıcı kazançlara el koyma ve üretimin kapitalistler tarafından edepsizce baltalanmasına karşı bastırma.

Bildirgemiz ne denli kısa, ne denli kesin olursa, o denli iyi olacaktır. Yalnızca bu bildirmede çok önemli iki noktayı daha vurgulamak gerekir: Halk kararsızlıklar yüzünden çileden çıkmıştır, halk sosyalist-devrimciler ile menşeviklerin kararsızlığı yüzünden rahatsızdır; biz bu *partilerden* kesinlikle kopuyoruz, çünkü onlar devrime ihanet etmişlerdir.

Başka bir şey daha: Hemen ilhaksız bir barış önererek, müttefik emperyalistlerden ve tüm emperyalistlerden hemen koparak, hemen ya bir silah bırakışması, ya da bütün devrimci proletaryanın savunmaya katılmasını, ve devrimci demokrasi tarafından, devrimci demokrasinin yönetimi altında, gerçekten adil, gerçekten devrimci bir savaşın sürdürülmesini elde edeceğiz.

Bu bildirgeyi okuduktan sonra, sözler değil *kararlar*, yazılı kararlar değil *eylemler* istedikten sonra, bütün kanadımızı *fabrikalara ve kırsallara* göndermeliyiz: onun yeri oralardadır, devrimin dirimsel gücü oralardadır, devrimin kurtuluşu oralardan gelecektir, Demokratik Konferansın itici gücü oralardadır.

Ateşli, heyecanlı söylevlerimizde, programımızı oralarda açıklamalı ve sorunu şöyle koymalıyız: Ya bu programın Konferans tarafından *eksiksiz* kabulü, ya da ayaklanma. Orta yol yoktur. Beklemek olanaksızdır. Devrim mahv olur.

Sorun böylece konduktan sonra, tüm kanadımız fabrikalar ve kırsallarda toplanmış bulunduğundan, *ayaklanmanın başlaması gereken zamanı* kararlaştırabilecek bir durumda olacağız.

Ve ayaklanmayı Marksistler olarak, yani bir sanat olarak görmek için, aynı zamanda, bir dakika yitirmeksizin, ayaklanma müfrezeleri *kurmayı* örgütlemeli, güçlerimizi yerli yerine dağıtmalı, güvenilir alayları en önemli noktalara göndermeli, Aleksandra Tiyatrosunu kuşatmalı, Piyer ve Pol kalesini kuşatmalı, genel kurmayı ve hükümeti tutuklamalı, harpokulu öğrencilerine ve "vahşi tümen"e karşı, düşmanı kentin dirimsel merkezlerine sokmaktansa, ölmeye hazır müfrezeleri göndermeliyiz; silahlı işçileri seferber etmeli, onları son ve amansız bir savaşıma çağırmalı, telgraf ve telefonu aynı zamanda işgal etmeli, bizim ayaklanma kurmayımızı Telefon Merkezine yerleştirmeli, onu bütün fabrikalara, bütün alaylara, bütün silahlı savaşım merkezlerine, vb. telefonla bağlamalıyız.

Bütün bunlar, kuşkusuz, yalnızca yaklaşık, ve yalnızca, yaşadığımız anda, *eğer ayaklanma bir sanat olarak görülmezse*, Marksizme bağlı kalınamayacağı, devrime bağlı kalınamayacağı olgusunu aydınlatmaya *yönelik* şeylerdir.

LENİN

13-14 (26-27) Eylül 1917